

Traçat de l'antiga via del tren

Gironella

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: es conserven diferents trams del trajecte, a Viladomiu Nou, Cal Bassacs i Gironella.

Coordenades:

Latitud: 42.02318
Longitud: 1.88405
UTM Est (X): 407613
UTM Nord (Y): 4652952

Classificació

Número de fitxa 08092 - 106
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XIX-XX
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: parts del trajecte han desaparegut.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Simbòlic
Titularitat Pública
Titular: diversos propietaris
Fitxes associades:
[Pont Nou](#)
[Plaça de l'Estació](#)
[Pont del carrilet](#)
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dt., 06/02/2018 - 01:00

Descripció

El tren que unia les poblacions de Manresa i Guardiola de Berguedà era un infraestructura ferroviària de via única estreta (750 mm). A Manresa enllaçava amb la línia de Barcelona i a Guardiola de Berguedà enllaçava amb la línia que arribava fins la fàbrica del Clot del Moro (Castellar de n'Hug). Dins del terme municipal de Gironella hi havia una estació, la de Gironella, i un baixador a Viladomiu.

La via entrava dins de l'actual terme municipal de Gironella creuant per la riera de Clarà, on el límit termeneja amb Casserres, continuant pel túnel que hi ha just després passant sobre Viladomiu Vell i continuant cap a Cal Bassacs, al seu pas per aquesta colònia creuava un falç túnel, de fet un pont de la carretera anomenat per la gent de la zona la mina, d'aquí continua altra vegada al costat est de la carretera fins arribar al centre de Gironella, on hi havia l'estació, a continuació sortia de la població per el pont de la carretera on creuava el Llobregat col·locant-se paral·lel al riu i a la carretera per continuar pel costat de llevant fins la sortida del municipi en direcció a Olvan. En creuar el Llobregat el traçat es separava lleugerament de la carretera per tal de superar el gir, passant per entre dos talls de la roca però continuant paral·lel a la carretera.

En el seu trajecte per Gironella, passava per un pont el de la riera de Clarà, d'uns 75 m. de llarg, el túnel entre les colònies Viladomiu, d'uns 140 metres de foradada, i la mina o túnel del pont de la carretera de Cal Bassacs, d'uns 27 m. A la zona de l'actual plaça de l'Estació hi havia una gran explanada d'una serradora i a tocar l'edifici de l'estació pròpiament.

Història

Infraestructura ferroviària de via única estreta (750 mm) que unia les poblacions de Manresa i Guardiola de Berguedà. A Manresa enllaçava amb la línia de Barcelona i a Guardiola de Berguedà enllaçava amb la línia que arribava fins la fàbrica del Clot del Moro (Castellar de n'Hug). El carrilet es va anar posant en marxa per trams, així, el tram del carrilet de Puig-Reig fins Olvan es va inaugurar l'any 1887. El tancament definitiu de la línia de tren va ser el maig del 1972. A finals dels anys 80 del segle XX es va iniciar la remodelació a fons de la plaça de l'estació de Gironella, època en que encara es conservava l'edifici de l'estació; arran de les obres es va desmuntar l'estructura i posteriorment es reconstruir en una zona propera a la seva ubicació, l'any 2004 l'estructura es desmuntava definitivament.

Bibliografia

- BUSQUETS I CASTELLA, J.; MONTAÑÀ, D.; PUJOL, J.; SERRA, R.: (1999): Gironella. Notes històriques. Gironella: Edicions del Centre d'Estudis de l'Associació Cultural El Vilatà del Berguedà, Col·lecció L'Escambell, núm. 12.
- LACUESTA, R. i GONZÁLEZ, X. (2008): Ponts de la província de Barcelona: comunicacions i paisatge, Diputació de Barcelona, Barcelona.
- S/A. (1993): Cent imatges per a la història: Gironella, 1885-1973. Gironella: Associació Cultural El Vilatà; col·lecció l'escambell, 4.
- SALMERÓN, C. (1985): Els Ferrocarrils Catalans: Cent anys d'història, Barcelona, Terminus.
- SALMERÓN, C. (1990): Els trens del Berguedà. Història dels ferrocarrils industrials del Berguedà. Col·lecció Els trens de Catalunya, núm. 14B. Barcelona, Terminus.
- PERARNAU, J. (1981): "El carrilet Manresa-Berga. Aproximació a les influències socio-econòmiques", a Dovella, número 3, p. 9-14.
- SALMERÓN, C. (1985): Els Ferrocarrils Catalans: Cent anys d'història, Barcelona, Terminus.

SALMERÓN, C. (1990): Els trens del Berguedà. Història dels ferrocarrils industrials del Berguedà, Barcelona, Terminus.

